

Bori Imre

BÁLINT SÁNDOR

Bálint Sándor korán jött és szükségtelen halála az egyetemes magyar néprajztudomány vesztesége — vesztesége a jugoszláviai magyar népismeretnek is.

A „szögedi nemzet” elköltelezett kutatója volt, munkássága tehát ezer szállal kötődött főképpen Észak-Bánát magyarságához, hiszen a bánáti falvak lakosságának jórésze a XVIII—XIX. században Szeged vidékéről települt mai lakhelyére, s ha emlékezetéből ki is kopott már sok emléke a „szögediségnek”, nyelvében még mindig az őzés az uralkodó tagadhatatlan ismertetőjegyeként. Ha e nép múltjáról, egykori életének változatairól manapság többet tudunk, mint más vajdasági vidékek népéletének történetéről, azt elsősorban Bálint Sándornak köszönhetjük, aki fáradhatatlanul gyűjtötte a „szögedi nemzetre” vonatkozó írásos és szóbeli hagyományokat annak a nagy tudományos szintézisnek az ígázatában, amelynek első két kötete még életében megjelent *A szögedi nemzet* címmel. „Nagytajban” gondolkodó kutató volt, és amikor végigkísérte azokat a hajszalereket, amelyek a népéletet táplálták a „szögedi” kirajzás végső pontjain is, mindig hasznosat, jelentőset közölt mind az egyetemes magyar néprajz, mind a táj-folklór szempontjából. A mi népismereti tudományunk szempontjából is! Noha ma már az is mind kétségtelenebb, hogy a jelentős különbségekre is ügyelni kell, és erre éppen Észak-Bánát magyar néprajzának tanulmányozása deríthet fényt a lassan immár kétszáz esztendőös különélés révén. S mert ebbe Bálint Sándor nem tudott közvetlenül bepillantani, joggal éppen a jugoszláviai magyar folklorisztikától várta a számára is annyira fontos folklór-tények feltárását, megismerését.

Követelményállító szerepe folklorisztikánk kezdeteinek idején kétségtelen, segítő készsége pedig oly kézzelfogható volt az 1960-as évek végén és az 1970-es évek elején, amikor nem csupán tanácsaival segítette fiatal és első lépéseiket tevő kutatóinkat, hanem elvállalta az akkor alakult Hungarológiai Intézet folklórprojektumának vezetését is. Tanítványai és elkötelezettjei vagyunk Bálint Sándornak, és veszteségünk tudatában álltunk megrendülten a sírjánál.